

Tomasz Pudłocki, *Anna Fischerówna, przemyska popularyzatorka wiedzy*, „Nasz Przemysł” 2009, nr 6, s. 41

Anna Fischerówna

Rzadko kto z przemyskich inteligentów posiadał tak znaczny popularyzatorski dorobek drukowany jak Anna Fischerówna. Długoletnia nauczycielka przemyskich szkół średnich swoje zdolności pedagogiczne realizowała przez szereg lat na dwóch płaszczyznach – w bezpośredniej pracy z młodzieżą oraz jako autorka podręczników i czytanek szkolnych.

Urodziła się 26 I 1887 r. we Lwowie jako córka Kornela, znanego filologa klasycznego, profesora szkół średnich oraz działacza Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, i Marii z Wiśniowieckich. Pochodziła z typowej rodziny inteligenckiej. Była bratanicą bpa sufragana przemyskiego Karola Józefa, a siostrą Karola, polonisty i inspektora szkolnego w Przemyślu oraz Felicji Bachowskiej, profesor Seminarium Nauczycielskiego Żeńskiego w Przemyślu. W latach 1893–1900 uczęszcza do Szkoły Ludowej i Wydziałowej im św. Jadwigi we Lwowie, a od 1900 r. do Prywatnego Gimnazjum Żeńskiego Zofii Strzałkowskiej, w którym 28 V 1907 r. zdała egzamin maturalny. W latach 1907/8–1910/11 studiowała filologię polską i klasyczną na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. Jej mistrzem był prof. Wilhelm Bruchnalski.

W dn. 8 XI 1911 r. rozpoczęła pracę w Seminarium Nauczycielskim Żeńskim w Przemyślu, wiążąc się z tym miastem już na całe życie. Szybko zaangażowała się w prace Koła Pań Towarzystwa Szkoły Ludowej i Koła Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych

(od roku 1913). Była też znaną działaczką i propagatorką ideałów harcerskich. Podczas walk o Twierdzę Przemysł wyjechała poza Galicję i wróciła do Przemysła dopiero jesienią 1915 r. Z powodu tułaczki, która odbija się na jej zdrowiu, z trudem wróciła do pracy. Ogłosiła jednak w sprawozdaniu dyrekcji szkoły z r. szk. 1915/16. wraz z L. Melchertówną, artykuł *Szkoła pracy. Sprawozdanie z pracy przeprowadzonej przez... w I klasie szkoły ćwiczeń tutejszego zakładu* (Przemysł 1916, s. 16-25). W dn. 25 X 1917 r. uzyskała kwalifikacje do nauczania języka polskiego jako przedmiotu głównego i filologii klasycznej jako pobocznego przed Lwowską Komisją Egzaminacyjną. W seminarium uczyła do 30 IX 1929 r., uzyskując prawo do wcześniejszej emerytury ze względu na zły stan zdrowia.

W ramach „Książnicy Naukowej” w Przemysłu w serii „Książnica Komentarzy” wydała i opracowała *Ogniem i mieczem* H. Sienkiewicza (Przemysł 1923) i *Pana Tadeusza* A. Mickiewicza (Przemysł 1923-1931, wyd. 1-3). Wydała w „Książnicy” też szereg podręczników i tzw. czytanek: *Artur Grottger* (Przemysł 1927), *Pierwsza czytanka historyczna dla III klasy szkół powszechnych. Program A* (doczekała się 10 wydań), *Pierwsza czytanka historyczna* (12 wydań), *Czytanka historyczna dla III klasy szkół powszechnych. Program B* (Przemysł 1926), *Druga czytanka historyczna dla IV klasy szkół powszechnych. Cykle wybrane.* (Przemysł 1926). *Czytanka hist. dla III klasy szkół powszechnych, cz. 1. Pomoc naukowa dla klas V szkół trzeciego stopnia Czasopiśmie wyższych szkół innych stopni* (Przemysł 1933), *Druga czytanka historyczna dla IV klasy szkół powszechnych, cz. 1. Cykle, Stosunek Polaków do narodów*

ościennych. *Walka o niepodległość (1768–1918)* (4 wydania), *Druga czytanka historyczna dla IV klasy szkół powszechnych*, cz. 2. Cykle: *Pierwsza czytanka historyczna dla oddziału III program B* (Przemyśl 1926), *W służbie ojczyzny, w wyborze* (Przemyśl 1928), *Nauka historii w szkole powszechnej. Uwagi metodyczne* (Przemyśl 1930), *Piszmy poprawnie. Zwiąże ujęte zasady pisowni polskiej ze słownikiem* (Przemyśl 1936), *Powstanie styczniowe* (Przemyśl 1927), *Rok 1812* (Przemyśl 1927), *Wesołe piosenki* (Przemyśl 1938), *Wierszyki, powiastki i bajki dla klasy pierwszej i klas wyższych szkół powszechnej* (Przemyśl 1926), *Życie Polaków w dawnych czasach. Czytanka pomocnicza do nauki historii w szkole powszechnej* (Przemyśl 1930). W „Czasopiśmie Pedagog.” ogłosiła *Kilka spostrzeżeń o ćwiczeniu pamięci i deklamacji chóralnej* (1916 R. 4 z. 1–2 s. 73-77). Była autorką słów do *Nowego śpiewnika szkolnego* wydanego w 1919 r. przez przemyskiego kompozytora ks. Józefa Polita. Pisała też utwory sceniczne, np. jej *Prolog* został 2 I 1921 wystawiony przez „Fredreum”, zaś *U stóp Niepokalanej* wydano nakładem Związku Sodaliczki Mariańskiej w Przemyśle; jej sztuki wystawiano w Przemyśle i Poznaniu.

W okresie okupacji brała udział w tajnym nauczaniu na terenie Przemyśla. Po wojnie krótko pełniła obowiązki dyrektora i nauczyciela w III Państwowym Gimnazjum i Liceum Żeńskim (dodatkowo w r. szk. 1947/48 ucząc w I Gimnazjum i Liceum im. J. Słowackiego). W latach 1949–1953 pracowała w II Państwowym Gimnazjum i Liceum im. prof. K. Morawskiego jako polonista i bibliotekarz. Zm. 12 VII 1969 r. w Przemyśle i została pochowana na Cmentarzu Głównym.